

dige, den Gang de bleve udstedte, selv om vi anse det for feilt, saa kan der ikke være noget Ydmygende i at følge Forsatningens Former, underkaste sig dem og tage Provisiorerne tilbage. Saa meget mindre kan der være noget Ydmygende for de Herrer af Høire deri, som vi fra vor Side udtrykkelig have givet Slip paa Forbringingen om det personlige Spørgsmaal, saaledes at vi, i det Dieblit Provisiorerne forsvinde, vil optage Forhandlingen under dette Ministerium ligesaa sikkert som under et hvilket som helst andet. Jeg tillader mig derfor at rette den Opfordring til de Herrer af Høire at søge at tilveiebringe en saadan Tilstand, at vi kan komme til en ærlig og oprigtig Forhandling med hinanden i det Udvalg, der her er Tale om. Jeg tør sige, at hvis De ville skaffe lovlige Tilstande tilveie, kan det ske med Bøhd uden nogen Ydmygelse for nogen af Parterne, og hvis De ville det, vil De ogsaa hos Oppositionen finde en ærlig og oprigtig og loyal Hensigt om at komme til en Overenskomst.

Brandes: Det foreliggende Forslag kan naturligt betragtes fra tre forskjellige Synspunkter, og har ogsaa været betragtet fra disse af de ærede Medlemmer, der have havt Ordet, nemlig fra et militært, et økonomisk og et politisk. Jeg har ingen Sagskundskab paa det militære Omraade, og føler mig heller ikke videre fristet til at komme ind paa det, fordi det fremkalder strax Betagethed haade hos den ærede Krigsminister og hos hans militære Adjutanter her i Thinget, og jeg tror ikke, at vi staa os ved at føre Forhandlingen paa et rent militært, strategisk, krigsvidenskabeligt Omraade her i Thinget. Jeg fristes altsaa ikke til at gaa ind derpaa, og jeg tror ogsaa, at naar man ser hen til denne Sags Historie, vil man se, at der ikke er blevet fulgt nogen naturlig Vej for at føre den frem. Den naturlige Vej vilde være den, at man først undersøgte, om man skulde have en Fæstning eller ikke, og at man, naar man havde undersøgt Spørgsmaalet, undersøgte, om man havde Naad til at bygge en Fæstning, og for hvilken Pris man havde Naad til at bygge den, og det tredje vilde være det, at man spurgte Repræsentationen: Ville I give Penge til denne Fæstning? — og samtidig fortalte, hvilken Fæstning man kunde bygge for den Pris. Men det har slet ikke været den Vej, man er slaaet ind paa, nei, man har først og fremmest afgjort, at man vilde have en Fæstning af den og den Bestaaffenhed, og da man havde faaet det at vide, kom man først

til Repræsentationen og spurgte, om man saa kunde faae Pengene dertil. Jeg ser ogsaa i det Forslag, der er forelagt, et Bevis paa, at det militære Spørgsmaal er saa at sige afgjort, er Noget, som slet ikke vedkommer os, det ser jeg i selve det Forslags Form, som jeg ikke kan fragaar, at det forekommer mig unaturligt at forelægge os. Der staar i dette Forslag, at Krigsministeren bemyndiges til at anvende et Beløb af 31½ Million til Anlæg af en Befæstning omkring Kjøbenhavn mod Landsiden og tilhørende Befæstning, men der staar ikke det Mindste i Forslaget om, hvorledes denne Befæstning skal være, derom er der ingensomhelst Oplysninger. De Herrer vil sige, at det kan man se af Motiverne, men hvad dette Forslag angaar, saa er der ingen Motiver. (Tvermoes: Der henvises til tidligere Motiver!) Ja, det kommer jeg til, jeg er ikke saa naiv, at jeg ikke vidste, at den Bemærkning vilde blive gjort, at der henvises til tidligere Motiver, men vil man søge tilbage til det Forslag, der forelaa Landstinget i Fjor, saa henvises der ogsaa til tidligere, idet der siges, at der var en lille Forskjel imellem det, man forelagde for Landstinget, og det tidligere, men iøvrigt er det tidligere Motiver, der henvises til. Man er vel imidlertid nu bleven saa klog i dette Thing af tidligere Erfaringer, at de have belært os om, at det sandelig ikke er Motiverne til Lovforslaget, som Regeringen anvender, naar de skal benytte Loven, men Lovforslagene egne Ord. Lovforslaget bemyndiger Krigsministeren til at bygge en Fæstning, men det fortæller Intet om, hvorledes den skal være, og hvis jeg vil tænke mig den Mulighed, som jo kan ligge for, at den nuværende Krigsminister gaar af — endstjøndt dette Ministerium er stabilt, saa har der dog været nogen Skiftet af Krigsministre indensfor Ministeriet —, da vil den næste Krigsminister ogsaa have Bemyndigelse til at bygge Fæstningen videre for 31½ Million, som han vil, og der er ikke nogen som helst anden Begrændsning end selve den Sum, som Fæstningen er udregnet til at ville koste. Det kan være, at de Herrer ville svare mig, at han vil føle sig forpligtet lige overfor, hvad der er foregaaet, men det kunde jo være tænkeligt, at en fremtidig Krigsminister havde en ganske anden Opfattelse af, hvorledes en saadan Fæstning skulde være, end den nuværende, og at han vilde føle sig bunden til denne Opfattelse og bygge en anden Fæstning end den, der i Virkeligheden er forelagt her. Men det er det rent militære Synspunkt, Spørgsmaalet om, hvorledes Fæstningen skal være, og det interesserer mig i og for sig mindre. Jeg